

*Анжеліка Кокарьова,
к.п.н., доцент,
М. Київ*

Професійна підготовка майбутніх фахівців у системі інженерно-технічної освіти України

Сьогодення потребує істотного відновлення змісту і структури професійної освіти відповідно до вимог основних галузей промисловості. Основна мета професійної освіти - підготовка кваліфікованого фахівця відповідного рівня і профілю, конкурентоспроможного на ринку праці, що вільно володіє своєю професією і орієнтується в суміжних галузях діяльності, здатного до ефективної роботи зі спеціальності на рівні світових стандартів, готового до постійного професійного росту, соціальної та професійної мобільності.

Необхідність переходу вищої технічної освіти на якісно новий рівень пов'язана із суттєвими трансформаціями функцій професійної діяльності майбутніх інженерів, з урахуванням інтеграційних процесів, які визнаються сьогодні основною закономірністю розвитку педагогічної науки і освітньої практики. Все це зумовлює необхідність якісних змін у підготовці фахівців технічного профілю та потребу у формуванні нових професійних компетенцій. За таких умов проблема формування готовності майбутніх інженерів до професійної комунікації набуває особливої актуальності, а її розв'язання потребує здійснення кардинальних змін у підготовці фахівців, зокрема, в організації процесу здобуття, засвоєння інтегрованих знань і набуття навичок їх застосування в практичній діяльності.

Ми погоджуємося з думкою О.Каверіною що вища технічна школа має бути не просто «кузнем кадрів», а центром культури, осередком гуманістичних знань і морального виховання. Досягнути цього можна за умови формування в технічних університетах певного гуманітарного середовища. Саме воно вирішальним чином впливає на розвиток особистості, яка усвідомлює сенс своєї діяльності, своє призначення. Головна мета і призначення вищої технічної освіти у сучасній гуманітарній парадигмі полягає в осмисленні людиною свого місця у світі, в оволодінні способами взаємодії з ним. У зв'язку з цим навчально-виховний процес у вищих технічних навчальних закладах має відповідати історичному, інтегративному, філософсько-методологічному, соціальному критеріям. Студент має одержати не лише знання як такі, але й осягнути їх цілісний характер. Професійна підготовка повинна поєднуватися із формуванням гуманітарної культури студентів, з утвердженням гуманістичних пріоритетів у свідомості.

Дуже слушною є думка А.Нізовцева що дуже продуктивними є ідеї використання мережі експериментальних майданчиків від вищих технічних навчальних закладів на базі великих підприємств у рамках роботи з розробки і впровадження державних стандартів підготовки і перепідготовки інженерно-технічних працівників та аналізу їх відповідності вимогам сучасного виробництва. Вагома участь роботодавці у складанні рейтингів закладів вищої освіти через замовлення на підготовку фахівців, моніторинг рівня компетентності випускників галузевих напрямів. Формами замовлення на підготовку кадрів можуть бути гарантійні листи та договори перспективного працевлаштування, забезпечення успішних студентів місцями практик та стажувань після теоретичного навчання.

Професійна підготовка фахівців інженерів на сучасному етапі потребує застосування у навчально-методичній роботі новітніх наукових досягнень, технологічних та методологічних новацій. При цьому необхідно враховувати специфіку кожної з прикладних галузей технічної промисловості; необхідно формувати методологію скоординованого викладання технічних приладобудування. Унікальні наукові та

технологічні можливості Центрального регіону України дозволяють на основі новітніх досягнень сформувати ефективний процес підготовки майбутніх інженерів.